

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

แม้ว่าภาวะเศรษฐกิจของโลกจะอยู่ในภาวะชะงักงัน แต่สินค้าเกษตรส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ จากการคาดการณ์ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ได้ทำการวิเคราะห์แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรสำหรับปี พ.ศ. 2545 โดยพิจารณาจากการตัดสินใจของเกษตรกรผู้ผลิต รวมทั้งการติดตามวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ นั้น ประเมินว่าจะมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องมาจากปี พ.ศ. 2544 และราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญหลายชนิดที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจทำการผลิตอยู่ในระดับราคาที่เกษตรกรสนใจที่จะทำการลงทุน ประกอบกับภาวะฝนฟ้าโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดีที่เอื้ออำนวยต่อการผลิต และรัฐบาลได้ดำเนินการอย่างจริงจังในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร โดยให้การดูแลในเรื่องปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย แห้งน้ำ การกระจายพันธุ์ดี การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชสัตว์ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน ตลอดจนการถ่ายทอดเทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เกษตรกรทราบโดยทั่วกัน

สำหรับการปลูกดอกดาวเรืองเพื่อให้เป็นพืชเศรษฐกิจนั้นยังไม่เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง เนื่องจากความนิยมปลูกดอกดาวเรืองเป็นไม้ดอกไม้ประดับ ทำให้น้อยคนที่จะหันมาสนใจทำธุรกิจส่งเสริมการปลูกดอกดาวเรืองเพื่อป้อนเป็นวัตถุดิบแก่ธุรกิจภาคอุตสาหกรรม โดยผลผลิตส่วนใหญ่ที่ได้จากการสกัดสารจากแร่ธาตุที่ให้สี (Yellow Pigment) ที่เป็นประโยชน์ของดอกดาวเรืองสามารถนำไปเป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ อาหารเสริมสำหรับคน และผลิตภัณฑ์ในการบำรุงดูแลรักษาผิวพรรณ สำหรับพื้นที่การปลูกดอกดาวเรืองของประเทศไทยสามารถปลูกได้ทุกภาค เพราะลักษณะทางภูมิศาสตร์ และดิน ฟ้า อากาศมีความเหมาะสมแก่การเจริญเติบโตของดอกดาวเรือง ในด้านธุรกิจการส่งออกสินค้าเกษตรของไทย ยังคงมีการขยายตัวทั้งในรูปแบบเงินบาทและเงินดอลลาร์สหรัฐฯ แม้จะไม่สูงมากนักเพราะภาวะการชะงักงันของเศรษฐกิจในสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ซึ่งเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย แต่เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศดำเนินต่อไปอย่างราบรื่น จึงจำเป็นต้องทำการส่งเสริมธุรกิจภาคเกษตรของไทยเพื่อเป็นแหล่งที่มาของรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

ด้วยเหตุนี้ ผู้ทำการศึกษาจึงสนใจทำการวิเคราะห์หาต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนของผลิตผลจากดอกดาวเรืองเพื่อการส่งออก ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นเพื่อนำมาใช้

ประกอบการตัดสินใจลงทุนในธุรกิจดังกล่าว จากกรณีศึกษา บริษัท ไชอะกรา จำกัด และใช้เป็นข้อมูลแก่เจ้าของกิจการรวมทั้งผู้ที่สนใจจะลงทุน ในการทำธุรกิจการผลิตวัตถุดิบที่ได้จากดอกดาวเรืองเพื่อการส่งออก

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนการลงทุนของผลิตผลจากดอกดาวเรืองเพื่อการส่งออก จากกรณีศึกษา บริษัท ไชอะกรา จำกัด

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

1. ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากตัวเลข ข้อมูลปริมาณการผลิต ต้นทุน และรายได้จากข้อมูลในการบันทึกบัญชีของบริษัท ไชอะกรา จำกัด ในรอบระยะเวลาบัญชีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ถึง พ.ศ. 2544 โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร พนักงานแผนกบัญชีและการเงิน และพนักงานทุกแผนกที่เกี่ยวข้องของบริษัท จำนวน 10 คน จาก 30 คน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ศึกษาด้านการลงทุน ต้นทุน และผลตอบแทนการลงทุน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจ

2. วิธีการศึกษาและการเก็บข้อมูล

2.1 ข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถามเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร พนักงานบัญชีและการเงิน และพนักงานทุกแผนกที่เกี่ยวข้องของบริษัท

2.2 ข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาจากเอกสารรายงานต่างๆ และข้อมูลทางการเงินของบริษัท ไชอะกรา จำกัด ข้อมูลทางวิชาการ หนังสือ วารสาร รายงาน และข้อมูลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์งบการเงินของบริษัท ไชอะกรา จำกัด ปี พ.ศ. 2543-2544
2. วิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนของผลิตผลจากดอกดาวเรือง โดยพิจารณาแยกตามประเภทของต้นทุน รายจ่าย และรายได้ที่เกิดขึ้นจริงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2544 เพื่อใช้เป็นฐานในการ

คำนวณข้อมูลของโครงการในปี พ.ศ. 2545-2546 และคำนวณต้นทุนการผลิตตั้งแต่การส่งเสริมการปลูกดอกดาวเรืองจนกระทั่งได้ผลิตผลเป็นดอกดาวเรืองแห้งป่นอัดเม็ด (Marigold Pellet)

3. วิเคราะห์ผลตอบแทนจากการผลิตดอกดาวเรืองแห้งป่นอัดเม็ด (Marigold Pellet) ทั้งในรูปจำนวนเงิน และอัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน

นิยามศัพท์

เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ จึงมีคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

1. ดอกดาวเรือง หมายถึง ไม้ดอกที่มีลักษณะทางพฤกษศาสตร์ที่มีต้นสูงประมาณ 25-60 เซนติเมตร ใบเป็นรูปหอก ปลายแหลม ขอบหยัก ดอกเป็นช่อกระจุกเดี่ยวที่ปลายยอด ดอกวงนอกกลีบดอกเป็นรูปร่างน้ำ โคนเป็นหลอดเล็ก ปลายแผ่ดอกวงใน กลีบดอกเป็นหลอด มีหลายสี เช่น สีส้ม เหลืองทอง ขาว และสองสีในดอกเดียวกัน มีทั้งชั้นเดียวและดอกซ้อน¹
2. ผลิตผลจากดอกดาวเรือง หมายถึง สินค้าที่ได้จากการผ่านกรรมวิธีการผลิตอย่างต่อเนื่องทุกกระบวนการการผลิตของ บริษัท ไชอะกรา จำกัด ซึ่งมีเพียงชนิดเดียว คือ ดอกดาวเรืองแห้งป่นอัดเม็ด (Marigold pellet) และขายส่งโดยตรงให้กับโรงงานในต่างประเทศตามราคาในสัญญาซื้อขายระหว่างกัน โดยไม่มีสินค้าสำเร็จรูปคงเหลือในคลังสินค้า
3. ผลตอบแทน หมายถึง เงินสุทธรับสุทธิหรือความสามารถของเงินลงทุนที่จะก่อให้เกิดรายได้คุ้มกับเงินลงทุน
4. การส่งออก หมายถึง การนำผลิตผลจากดอกดาวเรืองส่งออกไปยังต่างประเทศที่รับซื้อผลิตผลดังกล่าวจาก บริษัท ไชอะกรา จำกัด โดยผ่านกระบวนการตามกฎหมายว่าด้วยพิธีการศุลกากร
5. สารแซนโทฟิล (Xanthophyll) คือสารที่สกัดได้จากการดอกดาวเรือง ซึ่งใช้เป็นส่วนผสมสำคัญของอาหารสัตว์และให้สารเบต้า แคโรทีนในการผลิตอาหารและเครื่องสำอาง รวมทั้งเป็นตัววัดคุณภาพของวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปของกิจการ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนของผลิตผลจากดอกดาวเรืองเพื่อการส่งออก

¹ <http://flowersandherbs.cscoms.com/flower/content/fthumb/htm>

2. ทำให้ทราบขั้นตอนตั้งแต่การเตรียมการเพาะปลูก การนำวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต จนกระทั่งได้ผลผลิต เพื่อให้สามารถทราบถึงปัญหาและอุปสรรคตลอดจนวิธีการแก้ปัญหาทุกขั้นตอน

3. เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนของกิจการและเป็นข้อมูลสำหรับผู้สนใจในธุรกิจการผลิตวัตถุดิบที่ได้จากคอกควาเรืองเพื่อการส่งออกมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University